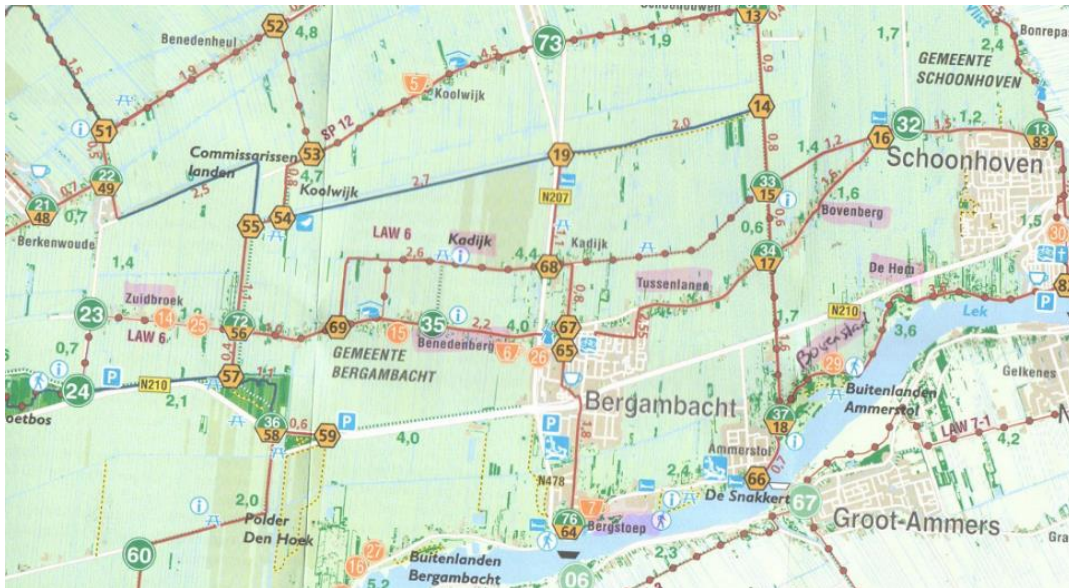

Buurtschappen Bergambacht

Benedenberg, Bovenberg (deels), Bovenstad, Bergstoep, De Hem, De Hoek, Kadijk, Tussenlanen en Zuidbroek tot de voormalige gemeente Bergambacht

Benedenberg

Naamsverklaring: Benedenberg is genoemd naar de ligging stroomafwaarts beneden Berg, dat wil zeggen Bergambacht.

Benedenberg bestaat uit lintbebouwing langs een kanaaltje. De buurtschap ligt ten westen van Bergambacht, in de Polder Bergambacht en ligt ongeveer 1,3 meter onder NAP. Vroeger had de Krimpenerwaard erg veel te lijden van overstromingen. De boer joeg het vee dan het huis in. De vloer van de kamer en gang moesten dus zeer stevig zijn. Veel boerderijen in onder meer de buurtschap Benedenberg hebben een waterzolder. Dat is aan de buitenkant te zien aan de voordeur: die ligt anderhalve meter boven de grond. Zo hielden mens en dier droge voeten.

Bovenberg

Naamsverklaring: Genoemd naar de ligging stroomopwaarts boven Berg, dat wil zeggen Bergambacht.

Bovenberg ligt ongeveer 500 meter ten westen van de noordwestpunt van Schoonhoven en drie kilometer ten noordoosten van Bergambacht. De buurtschap is zo genoemd omdat het "boven" Bergambacht ligt, net zoals Benedenberg er "onder" ligt. Bij Bovenberg komen het kanaal de Kadijk, de Opweg en de Franse Kade bijeen in de Polder Bergambacht.

Middels een grenscorrectie per 1-9-1970 is een O deel van de buurtschap overgegaan naar de gemeente Schoonhoven.

De buurtschappen Bovenberg en Benedenberg van Bergambacht zijn het land van het 'wassende water'. Riviertjes, kreken, sloten en veenputten liggen in het kielzog van de grote Lek. Een informatiebord aan het begin van een fietspad naar de Kadijk vertelt het verhaal van Rinus, wiens opa hem waarschuwt voor de 'Bullebak'. Om hem uit de buurt van het water te houden, zei zijn opa dat de Bullebak erin woonde. Hij zou kleine kindjes die dicht bij het water zaten, diep in de duistere poel van geheimen trekken.

Bovenstad

Naamsverklaring: Waarschijnlijk genoemd naar de ligging boven (stroomopwaarts) Ammerstol, dat thans weliswaar als dorp wordt beschouwd maar in 1322 stadsrechten heeft gekregen. Ammerstol is echter nooit tot een 'echte' stad uitgegroeid. De buurtschap Bovenstad ligt aan de Lek, ten oosten van Ammerstol, rond de Hogedijk, tussen Ammerstol en Schoonhoven. Vanaf 18 Bovenstad heeft ca. 60 huizen met ca. 150 inwoners.

Bergstoep

Naamsverklaring: Bij deze buurtschap ligt de veerstoep (aanlegplaats) van het veer van Bergambacht naar Groot-Ammers. De buurtschap ligt ongeveer

anderhalve kilometer ten zuiden van Bergambacht, en anderhalve kilometer ten westen van Ammerstol.

Bij Bergstoep is een groot hoogteverschil tussen de Lekdijk west en de Polder Bergambacht. De dijk ligt ongeveer 5 meter boven NAP en de polder 1,1 meter eronder.

De Hem

Naamsverklaring: identiek met hem of ham 'landstuk in de bocht van een rivier'.

Het ligt tussen Bergambacht en Schoonhoven, ten zuiden van Bovenberg aan de N210. Ooit heeft hier een klooster gestaan dat op 6 juli 1572 door de Geuzen totaal verwoest werd en niet meer herbouwd.

Vóór 1939 viel de gehele buurtschap onder de gemeente Bergambacht. In 1939 en 1970 zijn delen van De Hem overgegaan naar de gemeente Schoonhoven, omdat deze grond nodig had om te kunnen uitbreiden.

De Hoek

Buurtschap De Hoek werd vroeger ook wel Westlekdijs genoemd, door zijn ligging aan de Lekdijk West.

Het gemaal 'De Hoeksesluis' is er naar vernoemd. Op de plek van het gemaal stond vroeger een watermolen. Het was één van de drie zogenoemde Hoekse molens. Hij werd omstreeks 1470 gebouwd. In de zeventiende eeuw stonden er drie van deze zeer hoge molens bij elkaar en die werden toen bekend als de 'Hoekse Molens'. Deze zijn in de loop der tijd vervangen door het bewuste gemaal.

Gemaal Hoekse Sluis vormt samen met twee andere grote gemalen de basis van de waterbeheersing in de Krimpenerwaard.

Kadijk (Kaik)

Naamsverklaring: Een kadijk was een dijk zonder voorland, dat wil zeggen een kadadijk, in dit geval de Berg-Ambachtse kade (op een kaart van 1639). In de vorm Kaik spiegelt zich vermoedelijk de werkelijke uitspraak van die tijd.

De buurtschap Kadijk ligt ten noorden van Bergambacht, rond de weg Kadijk, en loopt langs de Kadijkse Vliet en is maar liefst 6 km lang. Het westelijke gedeelte, voorzover gelegen voorbij de Moeraswederik, is alleen toegankelijk voor voetgangers. Het terrein Kadijk West is met zijn langgerekte weidekavels een kenmerkend deel van het veenweidegebied.

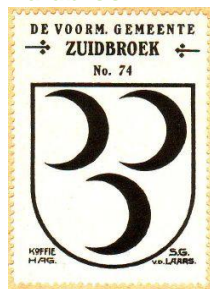
Tussenlanen

Naamsverklaring: De buurtschap is vernoemd naar hoeve Tusschenlanen die uit 1661 dateert (huisnr. 11- 13), een monumentale boerderij, gelegen op een donk en daterend uit 1661. De boerderij is gebouwd in een periode van welvaart, toen de hennepeteelt in de Krimpenerwaard floreerde, wat de combinatie van stadse deftigheid en landelijke ligging in Tussenlanen verklaart. Hoeve Tusschenlanen behoort tot de top-100 van Nederlandse rijksmonumenten.

De buurtschap ligt ten oosten van Bergambacht aan de weg naar Bovenberg.

Zuidbroek

Naamsverklaring: De naam Zuidbroek is een samenstelling van zuid 'zuidelijk gelegen' en broek 'broekland, drassig land'.

De gemeente Zuidbroek is ontstaan in 1798 als afscheiding van de gemeente Lekkerkerk. De gemeente is per 13 juni 1857 opgeheven omdat zij te klein was om nog bestaansrecht te hebben, en opgegaan in de gemeente Bergambacht. De gemeente Zuidbroek omvatte alleen de polder en buurtschap Zuidbroek. Het wapen is afgeleid van het wapen van het geslacht Polanen, heren van de Leck en afstammelingen van de Van Duivenvoordes die zich noemden naar kasteel Polanen in Monster. De van Duivenvoordes stammen af van de Van Wassenaers, die reeds halve manen in hun wapen voerden. Je vindt deze afkomst terug in een

aantal andere wapens in Zuid-Holland zoals Lekkerkerk, Krimpen aan de Lek, Krimpen aan den IJssel en Monster.